

PROSVETA

SLIKE IZ NASELJIN

Pueblo nekdanj in sedaj.

Pueblo, Colo. — Zdrnjik sem objubil, kadar se mi bo zopet zahotel kaj pisati, da bom poročal o naši naselbini. Naša posebna naselbina je kakor Ljubljana. Ljubljana je takorekko središče Slovencev v naši stari domovini, naša naselbina ali naše mesto Pueblo, je pa središče Slovencev naseljenih po državi in sosednjih državah. Skoro vsi naseljenci so zapustili svoje domove na posebnih mestih, potem pa so se odselili v "kempah". Nekateri so se vračali in ostali, drugi ne. Našemu narodu v Sloveniji so najbolj poznana ameriška industrijska središča kot: Cleveland, Calumet, Pueblo. Kadar je gruča Slovencev zapustila domovino, tedaj so ostali prišli skupaj, navadno vsi v vsaki pa so drug drugega vpraševali: Kam je šel vaš, kam vaša? In dobro so vedeli odgovorjati. O, naš je šel v Cleveland, to ni daleč. Drugi pa: Naš je pa šel v Pueblo, O, to je pa daleč, daleč tam v Ameriki. To je tam, kjer zlato topijo.

Tako je bilo po naših farah in vaseh na Slovenskem. Pisma naših naseljenecv so govorila o krajih, kamor so bili prišli. Močno sedaj ni več tako kakor pred dvajsetimi ali petindvajsetimi leti. To je bilo povprečno znanstvo slovenskega poljedelca o zemljepisju severnoameriške celine.

V Pueblu so bile štiri topilnice, kjer so res toplili zlato iz srebrno rudo. Nobena več ne obratuje. Skoro vsi slovenski seljenci so bili zaposleni v teh topilnicah. Sedaj je v Pueblu glavna industrija jeklarska.

V letih od 1900 do 1910 je bilo menda glavno ali nepretrgno naseljevanje v našo naselbino, potem pa je prenehalo. Priljubljen je še šempatam today, ampak opazilo se ni. V tistem času je fara naših faranov najbolj cvetela. Nismo vedeli drugega kakor biti farani. Naš Ciril je bil takrat pomenen na svojo čredo v nji ni bilo koslov. In dogodil se je večkrat, kjer je bilo več fantov na stanovanju, da je gošpodinja zapovedala: "Kdor nje gre k spovedi za velikonočo, se mora 'mufati' drugam." In "mufati" smo se. Taka je bila zapoved. O političnem življenju ni smo vedeli nič. Kadar so bili mestne, okrajne ali državne volitve, tedaj so prihli Amerikanci med naše ljudi za glasove, kolikor jih je sploh bilo, in delili cigare in dajali za pijačo. Navadno so naredili pohod z godbo po naselbini in ljudje so šli za godbo v dverano. Spominjam se takega špada. Italijanski godba je zaigrala cesarsko pesem bivše Avstrije in bilo je navdušenje, tako navdušenje, da bi ga bili ubili, kadar bi bil kakrekel proti tedanji zalegi habsburške rodovine. In za takishode so Amerikanci dobili tude Slovence, da je govoril, ker nikdo ni razumel angleščine. Ves govor našega govornika tedaj je bil, da je zavpil na ves glas: "Rojaki, Slovenci! Najboljša je republikanska party. Kadar se republikanci izvoljeni, je povsod dosti dela. Jaz vem! Jaz sem že dolgo v Ameriki." In tisti tednji govornik je še danes republikanec, faran, svobodnialec in boljševek. Človek brez principa.

Tako je bilo tedaj. Niti danes ni veliko boljše. Započeti del na prosvetnem polju je ubito Delavska masa čaka "odrešenja," mišče, da pride samo od sebe. Vara se. Brez organizirane boja, dela in truda, še ni bila nobena stvar pridobljena.

V naši naselbini je bil pričel izhajati list "Glas Svobode." Resnično, bil je storjen prvi začetek, da se zdramijo slovenski naseljenci v Zdrženih državah. Začetnika sta bila Konda in Medica. Pri nas ni bil dolgo, že po enem letu se je preselil v Chicago. Odzeta mu je bila pošta drugega razreda. To je bila zasluga naše slovenske duhovščine. Naša naselbina ni dala listu tiste podpore, kot jo je zaslužil. Kako tudi, saj še danes ne da naša naselbina za socialistično čtivo toliko v enem letu, kolikor zaslužijo povprečni delavec v enem tednu. Ko je bil "Glas Svobode" pri nas, je vsa naša zapisa, da smo delavci v je-

klarni kakor v slovaški klavnici. Do tedaj najbrj ni se nihče zapisal javno tako v slovenskem jeziku med ameriški Slovenci. Ni bilo pretiravanja. Tedaj jil je v jeklarni ubilo kar po deset nasenkra. Ko je naša fara za naša (Ciril je "bridgal" samo "Glas Svobode"), kak smoterna novi list, tedaj je zasumeli med nami. Že če si spregovorimo samo ima, si bil v nevarnosti, da te potočejo fantje Cirilov fave. Ciril je tudi takrat prišel iz hirme, kakor jih še danes prišel je škof iz Denverja, da j birmal naše male in velike zolarja. Ko je govoril, je držal v roki list "Glas Svobode" in ga kazal ljudem in rotih jih, d kdor ga čita, bo gorel na dnu pekla. Klicaj je ogenj in žveplo ni ljudi, ki ga izdajajo. Pogubljaj bo, kdor ga čita. Uničimo svinjarjo! je kričal. In tako vpijajo še danes rimsko katoliški duhovniki, javno, v cerkvah, v spovednicah, povsod, in vendau ne morejo zaustaviti razvoju naše svobode človeka. Zanman se trudiš, ti organiziranina internacionala.

Kakor je imel "Glas Svobode" pri nas sovražnike, tako si je bil vridobil tudi prijatelje. In čudno, tisti, ki so bili čitatelji in naročniki lista, so danes brez načel. V listu so samo tiisto zaopadli, da je treba proklizjat v oro in farje. Gotovo se tist jidje niso povzpnenjali stopnjema ali razvojne v duševno vovoda. Take vrste svobodnialec! majo premalo duševnega oborja.

Zdaj po petindvajsetih letih e list prenehal izhajati. List je mel kot začetnik svobodne mišli med ameriški Slovenci veliko zaslug. Ko so naši slovenski duhovniki izvedeli, so odvelja poskakovali. Še naš Ciril e gotovo zavriakal. Kaj bi ne aj je bil prvi, ki ga je hotel ničiti. Nič se ne veselite, drag rancikani. Med nami naseljeni i so na delu ljudje, ki niso bili šoli "Glas Svobode," ki vedo la je treba delovati temeljite zohrazbe o splošnem razvoju Lovka.

Ko sta bila Konda in Medica naši naselbini, je že bila zgrana dvorana Jožefovega društva. Zgrajena je bila z namenom, da se v nji prirejajo plei. Za kulturne prireditve ni tarat mislil nihče. In tako je bi o večkrat kaj takega. Na eni akih prireditve nekoga podporoga društva sta govorila Konda in Medica, Konda v anglekem in Medica v slovenskem eziku. Tisti, ki so razumeli angleško, so rekli, da je Konda lobro govoril. Medica pa je govoril o svobodni mišli in veslovanski vzajemnosti. Naglajal je potrebo podporne organizacije, v katero naj bi pristopil akho vsak Slovan, brez ozira na vero. "Delali bomo, da si ustanoimo, da si zgradimo veliko lovansko podporno organizacio, katera nam bo v pomoč in nedesebojno podpora ter izobrazje!" Te značilne besede Franca Medica se uresničujejo od tedaj do danes. Slovenska narodna podpora jednota je ena tatih podpornih organizacij med nami ameriški Slovenci, ki nas ne podpira samo kadar smo v sili in potrebi, ampak je njedolgo načelo nas duševno dvigniti z močvirja duševne zaostalosti. n naša delo, delo članstva Slovenske narodne podporne jednote ni končano, niti ne bo končano prihodnjih dvasjet let, tudi se takrat, ko v Združenih državah ne bomo potrebovali podpornih organizacij. Njeno delo je organizirano izobraževalno lelo ameriški Slovanov in njih sotomstva. Do tedaj bo še več zruženja naših podpornih jednot in zvez.

Zakon evolucije se ne da zaustaviti in ta velja tudi za podporne organizacije.

Predsednik denverake zveze piše v njenem glasilu, da se zveza neče prodati. Kdo se danes prodaja in zakaj, pa bom pisal, kadar si zopet zaželim uničiti nekaj črnih.

Megatov Kaktus.
Baharija.
Učitelj: "Danes pisemo nalogo o 'Naši hiši.'"
Učenec bogatih staršev: "Gošpod učitelj, mi imamo sedem hiš."

Moja pomisljiva metoda

Is pogovora z dr. Voronovom.

Znanost je šele v zadnjih desetletjih spoznala velikansko težnjo funkije žlez za človeški organizem. Med žlezami pa ta najvažnejši spoli žlezi, ki e v svojem delovanju spopolnjujeta. Ena je v službi plodivave, poglavitna naloga druge pa e, odvajati svoj izloček v kri, s imer se povžišča življanska sila vsrega organizma. Če se opeativnim potom odstranijo spolje žile, izgubi človek ne samo možnost ploditve, nego se tudi ačno kmalu javljati znaki stavosti, njegovo telo izgublja na noči in laje se mu zgodaj poveljijo. Evnuhi umro prej kakor normalni ljudje; oni ljudje pa, di si do pozne starosti ohranijo elesno in duševno svežlost, se lnajo za to zahvaliti, kakor užimanost, v prvi vrsti jakemu unkcijoniranju spolnih žlez.

V želji, da bi človekovim spolnim žlezam ohranili moč, so nekateri zdravniki skušali napraviti ekstrakt iz živalskih spolnih žlez, ki so ga potem vcepili v človeški organizem v obliki injekcij ali pastilj. Toda izkazalo se je, da ti ekstrakti nimajo tiste regenerativne moči kakor je v živih žlezah.

V Egiptu sem imel mnogo prilike študirati na evnuhnih vevikanski pomen žlez za človeški organizem. Leta 1910 sem spotal, da je primernejše od inekcije in pastilj cepljenje žlez. Čežava je bila le v vprašanju: je dobiti material? Na prenaianje človeških žlez ni bilo mliiti, ostale so torej le še živalike. Toda vpoštevati je bilo trena različnost med živalskimi in loveškimi spolnimi žlezami. In v resnici se je izkazalo, da so le šimpanzove žleze za prenos na loveški organizem, ker so edio one v svoji strukturi enake loveškimi. Mikroskopika raziskava šimpanzove in človeške krvi ne kaže namreč nikakih medsebojnih razlik.

20. julija 1920 sem v Parizu zvršil prvo operacijo s prenosom šimpanzovih žlez. Operiral sem 74letnega moška, ki je bil že po treh tednih ves pomlajen. Njegovo možganako delovanje je postalo živahnije, spomin se mu je zboljšal, skratka, vzbujal je vtis krepkega 45-letnika.

Ta operacija mi je svyedočila, la človeško telo ne absorbira šimpanzovih žlez in da le-te niso strupene človeškemu organizmu. Od takrat sem skupno s svojimi učenci izvršil v Parizu nad tisoč uspešnih operacij. Med kljnitvi je bilo tudi nekaj pisateljev, ki so mi pozneje povedali, da se po operaciji ne samo počutijo pomlajene, nego da jim je tudi oživila pesniška fantazija.

Mnogokrat me sprašujejo, ali je mogoče v vcepjenjem žlez xppraviti seksualne motnje. Če je slabost seksualnega organa le posledica splošne slabosti organizma, gotovo. Toda če imajo te motnje izvor v ustroju seksualnega organa, moram na vprašanje odgovoriti negativno. Povdariti je namreč treba, da mo je operacije niso nikak afrodisiakum.

Zadnje čase sem mnogo potoval po Italiji, Španiji in Severni Ameriki. Moja potovanja so imela izključni namen demonstrirati zdravnikom teh dežel metodo pomlajevanja.

Najtežje vprašanje pri teh operacijah je seveda, odkod dobiti zadostnega materiala. Kakor znano, so lovci šimpanze že iztrebili s sveta. Razveseljivo je, da so mi angleška, francoska in španska vlada dale zagotovilo, da bodo pošle dovoljevale lov na šimpanze le z mrežami. Francoska vlada je vrhu tega prepovedala izvoz šimpanzov, ki bodo smeli biti na razpolago le za pomlajevalne operacije. A tudi pri akrajnem varčevanju s šimpanzi njih številke daleko ne zadostuje za operacije v velikem slogu. Zato je potrebna racionalna gojitve opic, za kar je najprimernejša podnebnje na lasaki in francoski Rivijeri med Napoljem in Marseillem. Jaz sem storil prvi korak, ki ga pripravodam v posnemanje: uredil sem si pri Ventimigiji vzorno farmo, ki je izborno organizirana.

Delavčeva opazovalnica

Piše Ivan Melek.

Divji jazu v zraku.
Novice o srečnih in nesrečnih poletih grozijo monopolizirati ves prostor v listih. Zdi se, kakor da so ljudje pobesneli na letanje; vse sili v zrak. Vse sili čez morje, odkar se je družinu Lindberghu in par drugih Američanom posrečilo preleteti ocean. Vse sili — celo stare ženice.

In vendar je danesnje letalo še komaj v povojih! Najboljši modeli aeroplana so še tako primitivni, otroški, okorni in nevarni, da je res čudno, če še več ljudi ne trešči na trda tla in v vodo.

Avijatika je komaj v prvem stadiju svojega razvoja. Vsi dosedanji uspehi so še eksperimentni, gole poskušnje. Današnjim modelom aeroplana se bodo smejali čez nekaj let. Igračke so. Pravo letalo, ki pride, se dvigne na mesto in zletji navpično v zrak, nato pa v zaželjeno smer v oni zrčni višini, kjer ni viharjev, magle niti plone. Pravo letalo ne bo vlačilo s seboj tovara bencina, pač pa bo sproti jemalo električno gorilno silo iz zraka. Pravo letalo bo letelo tisoč milj na uro in pride v štirinadvajsetih urah okoli zemlje. Kadar se pa pripeti nesreča, kolizija ali karkoli, da bi imelo letalo pasti — nesreče se bodo vedno dogajale — ne pade kot kamen na zemljo kakor danes, temveč bo tako opremljeno, da se bo polagoma spustilo na varna tla.

Dežela bakra nekdanj in zdaj

(Dalia.)

Ko sem pred malo več kot dvajsetimi leti zapustil Calumet in se preselil v Chicago, sem vzsel s seboj svetveni mojli "Glasnikov". V dotičnih številkah so bili moji prvenci; nekaj črtic in kratkih povesti. Pri mnogih kasnejših selitvah sem pa te liste izgubil. Sicer mi ni dosti ni dalo miru; hotel sem nadomestiti izgubo, če je mogoče.

Vprašal sem torej, kdo hrani letnike "Glasnika". Pri vsakem listu je navada, da imajo vse številke vsakega leta vezane skupaj ali vsaj povezane v zavotjih. Tako delamo pri "Prosveti". Vsi letniki od prvega so na razpolago. Vprašam torej, kje so letniki "Glasnika". Nihče ne ve. Ta in ta bo morda vedel. Vprašam tega in onega. Končno izvem, da nima nihče nič. Upravičnivo sploh ni nikdar hranilo vseh števil! Kar je pa ostalo nekaj kupov, so po smrti lista vse skupaj lepo spalili. Od vseh petnajstih letnikov, ali kolikor jih je bilo, ni ostalo niti ene številke! Morda ima kdo privatno kaj v hrambi.

Tako je končal "Glasnik". Ne verjamem, če je bil kdaj slovenski list, ki bi bil tako temeljito izbrisan za seboj vsako valed kakor je ta.

Umrl je list na telesu in duši in pokopali so mu telo in dušo sto milijev globoko...

VII. Krasota naravne scenije.

Purgermajstru in njegovim "šajtrgi" sem hvaležen, da sem lahko videl razvaline starega Calumeta. Morda nisem videl vseh, večidel pa sem. Pavu Shaltzu sem pa hvaležen, da sem videl v starih dnevh več kot nekoč v vseh starih letih mojega bivanja v bakrni deželi. Krasno keewenawsko stran sem si ogledal prvič šele zdaj.

Dežela bakra ima dva okraja: Houghton in Keewenaw. Zdrnjil je bogat na krasoti narave in zgodovini. V Keewenawu je belokožni človek prvič stopil na suha tla polotoke in tam so bili prvi rudniki. Tam so bila prvi pristanišča ob jezeru. Danes so tam letovišča za domače in turiste, pozimi pa naselišča za lovce. Prve rudarake naselbine so v razvalinah — ali kako divjansko je to razvaline, ki se odražajo od strmih pečin in zelenih...

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$2.00 na pol letar; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, in za inostranstvo \$9.00.
Naslov za vso, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
3657-58 St. Lawdiale Avenue, Chicago, Illinois.
"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society
Owned by the Slovene National Benefit Society
Advertising rates on agreement.
Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

ENAKOPRAVNOST V DANAŠNJEM GOSPODARSKEM SYSTEMU.

Ali smo res enakopravni? Ali imamo vsi enake pravice? Da, v ustavi je zapisano tako, ampak v praksi je drugače.

Prav velika je razlika glede enakopravnosti med bogatinom in siromašnim delavcem.

Če delavec ne dela, ne zasluži denarja. Če tega nima v današnjem gospodarskem sistemu, si tudi ne more ničesar kupiti. Brez denarja nima pravice do hrane, obleke, stanovanja in drugih življenskih potrebščin. Če zahteva, da se mu poviša mezda, da bo lahko kaj prihranil za dneve, ko bo brez dela, ga lahko podjetnik odslovi, da s praznim želodcem premišljuje o enakih pravicah in enakopravnosti v človeški družbi, ki ima kapitalistični gospodarski sistem za podlago. Kadar delavec umrje in če ni zapustil potrebnega drobiža za pogreb, ali če ni član bratske podporne organizacije ali zavarovan ali če njegovi sorodniki ne oskrbe njegovega pogreba, ga zagrebejo v kakšnem pozabljenem kotičku. Sestradanemu in brezposelnemu delavcu je prepovedano prositi miloščino. Ako ga zasačijo pri beračenju, ga aretirajo in obsodijo za nekaj dni ali tednov v prisilno delavnico kot delomrznega lenuha. Kadar milijonar izvrši umor, pride mogoče za nekaj let v blaznico, siromak mora pa za ravno isti greh delati pokoro na vsehali ali pa na električnem stolu.

Otroci bogatinov hodijo v šolo, dokler jih vesel. Oni imajo priliko, da se izobražijo. Otroci siromaka morajo že v zgodnji mladosti pomagati k prehranitvi družine. Tako bi se našla še lahko cela vrsta protišlovij, ki se govore, kako ta enakopravnost izgleda v človeški družbi, ki je sprejela kapitalistični način blagovne proizvodnje in distribucije za svojo gospodarsko podlago.

In če delavci godrnjajo in kritizirajo tako enakopravnost, tedaj se oglasijo zagovorniki kapitalizma in pravijo: "Tiho bodite. Včas je bilo še huje na svetu, ko sta bil tlaka in osebna sužnost."

Po imenu sta tlaka in sužnost odpravljeni. To je res in temu nihče ne ugovarja. Ali mesto nekdanje tlake in sužnosti imamo mezdno tlako ali sužnost.

Desetina je seveda odpravljena. Ampak podjetnik si dandanes pridrži več kot deseti del od sadov dela, ki so ga izvršili delavci. Nekateri podjetniki vzamejo kar devet delov, desetega pa prepuste delavcem. Delavec seveda ni več prikovan na grudo zemlje, ker podjetniki potrebujejo delavce, ki jih lahko pošiljajo iz kraja v kraj. Kadar pa podjetniki nimajo več dobička od delavcev, jih pa na kratko odslove: "Pojdite s trebuhom za kruhom."

Dandanes lahko delavec postane posestnik, bogatin, pravijo zagovorniki kapitalizma. Skoda je, da ti podporniki kapitalizma ne povedo, kako naj delavci ravnaajo, da postanejo vsi posestniki in bogatini. V trgovskem svetu lahko vidimo, kako se jih na tisoče in tisoče peha za bogastvom. Počas plezajo navzgor, nato pa kolebajo zopet nizdol. Izmed sto tisoč se komaj enemu posreči splezati na najvišji klin, ako nima srca in se mu ne smili na tisoče in tisoče eksistent, ki jih gospodarsko pogazi pri plezanju do bogastva.

Tudi davčna butara počiva v podobni nedirektnih davkov na ramah siromakov. Delavec mora plačati davek od produktov, ki so neobhodno potrebni kot življenske potrebščine. Skoraj vsak grizljej, ki ga nese siromašen delavec v usta, je okisan z davki.

Ako primerjamo nekdanjo tlako ali sužnost z moderno mezdno sužnostjo, tedaj prihajamo do zaključka, da je razlika v tem, da sta bili stari formi zasužnjevanja bolj odkriti kot sedanja. Zdaj delavec res ne živi v tlačenstvu, vendar pa ni drugega kot tlačan. Od svojega gospodarja — podjetnika je ravnotako odvisen kot je bil tlačan od tlakarskega gospoda.

Vesti iz Jugoslavije

Isprememba posestva. Vogel...

Temesvarске nune izgubile...

Kakor znano, so mariborski...

Prvi težak udarec so dobili z...

Se danes je prišla na vrsto tožba...

Register klerikalnih tožb bi...

Rodbinska drama v Grušovi.

Volitev župana na Viču.

Smrtna kosa. V Trbovljah je...

Senzacionalna rabsodba po...

Njegova žena Ivana in pa...

Napad v Zabji vasi. V Zabji...

IZ PRIMORJA

(Izvirno Prevzet.)

V Trnovem pri Ilirski Bistrici...

Na vrhu gore Gradišče so...

Kaj vse bodo "naši osvobodilci"...

Fašisti nadaljujejo s preganjanjem...

Poitalijančevanje primkov.

Protest slavofila Vidulina.

Svojega očeta je pretepel Josip...

Skala se je utrgala v Zgornjih...

Preveč irigacije.

Wenatchee, Wash.—Farmarji na...

Decek povozil dečka.

Chicago.—Petnajstletni Fred...

Kako naj pridejo sorodniki v Združene države

I.

Število tukajšnjih tujerodcev...

V Združenih državah, kakor...

Žena ameriškega državljanca...

Pastorki pa ne vživajo nikake...

Ameriški državljan more nadalje...

Nikak drug sorodnik ameriških...

Duhovnik kateregašbodi veroizpovedanja...

Profesor visoke šole, vseučilišča...

Žena in neporočeni otroci (pod...

Mož ameriške žene pa dosega...

Tudi otroci ameriškega državljanca...

Chicago.—Petnajstletni Fred...

roma (po očetovi smrti) mati...

Ameriški državljan more nadalje...

Nikak drug sorodnik ameriških...

Duhovnik kateregašbodi veroizpovedanja...

Profesor visoke šole, vseučilišča...

Žena in neporočeni otroci (pod...

Mož ameriške žene pa dosega...

Tudi otroci ameriškega državljanca...

Chicago.—Petnajstletni Fred...

zdrževanje. Ves njegov čas v...

Predno tak dijak zaprosi konzula...

Ko se je dijak odločil, v kako...

Ko je dijak dovršil svoj učni...

FREY POSTAL PREDSEDNIK KOVINSKIH DELAVCEV.

Pred tem je bil urednik Molders...

Washington, D. C. — (FP) — John...

Ameriški državljan more nadalje...

Nikak drug sorodnik ameriških...

Duhovnik kateregašbodi veroizpovedanja...

LJUDSKA ELEKTRIČNA NAPRAVA USPEVA.

Kanadska hidroelektrična naprava...

Toronto.—(FP)—Ontario hidroelektrična...

Ta ljudska naprava daje konsumentom...

Otroci v tovarnah.

Jackson, Miss. — Dvestotri najst...

Stavbinski delavci na stavki.

Kongres kanadskih unij zaključen

Kanadske unije so obdržale 43. kongres.

Edmonton, Alberta. — (FP) — Na 43. letnem kongresu kanadskih...

Komunisti so ostro napadali načrt, češ da je to le preteza...

Na kongresu je bilo navzočih 300 delegatov. Bratski delegat...

Muzikantje v Seattle, organizirani v...

Seattle, Wash. — (FP) — The Seattle...

Associaija muzikantov (strokovna unija)...

Seattle Symphony je sedaj inkorporirana...

Seattle Symphony je sedaj inkorporirana...

Seš policije se je sam aretirali!

Chicago. — Andrej Bentkowski, policijski načelnik...

Slabo plačani porterji.

Washington.—Četudi se Pullman kompanija...

POSESTVO NA PRODAJ.

Proda se posestvo v največji slovenski...

Dve darili za nove naročnike

Kdor se potruži v sedanjih kampanji...

Lojze Fakin:

NAD OBLAKI

Z velikimi koraki se bližamo dobi splošnega zračnega prometa. Težnja po vedno večji brzini...

Moderni parni lokomotivi drvi v 160 milj na uro. V to ardito tekmo je posegel sedaj še avtomobil...

Vedno pa, kadar govorimo o brzini, ne smemo pozabiti onega čimtelja, ki ga je treba poleg brzine upoštevati, če naj bo promet sploh mogoč...

Kakšni pa so odnosi med brzinami in varnostjo pri naših zemeljskih vozilih...

Lokomotiva ima strogo predpisano pot, ki jo narekuje relief naše zemlje...

š čimer je zapravljenega mnogo časa in denarja.

Ta nedostatek skuša tehnika odpraviti ali vsaj ublažiti in na ta način pridobitev na času...

V resnici temu ni tako in ne tako enostavno. Možnost povečanja brzine je v veliki meri odvisna od oblike železniške proge...

Prekoračenje že obstoječih brzin naših zemeljskih prevoznih sredstev praktično nima nikakega smisla...

Nagla vozila zahtevajo prvotno progno, pa naj bodo to tračnice ali pa običajna avtomobilska cesta...

Kakšni pa so odnosi med brzinami in varnostjo pri naših zemeljskih vozilih, n. pr. pri lokomotivi in avtomobilu?

prog postane problematična in kljub po brzini vedno bolj ogrožena njih obstoj.

Gotovo je že danes, da v tej smeri izdaten napredek ne bo več mogoč in da se bo treba odločiti za popolno presnovno obstoječega prometa...

Moderni promet se bo moral prilagoditi novim razmeram. Ideja zračnega prometa prihaja že v najstarejših krpe in vzbujala čimdalje več zaupanja...

Ideja letanja je stara; pred približno tridesetimi leti je postala meso in kri. Prvikrat je človek posegel v zračno morje s pomočjo stroja...

Že danes imamo v prometu

letala, ki tehtajo po več ton; pa to ni tako važno. Važnejše je vprašanje takozvane "koristne teže" poraba goriva...

Današnja letala so še neekonomična, čeprav so že na zelo visoki popolnosti. Temu je kriva prevelika požrelost motorjev...

Naročnina za celo leto je \$6.00 in za pol leta pa \$3.00. Člani S. N. P. J. doplačajo \$4.80 na leto...

1879.

bo imel prilike doseči te čudovite stvari. Pa naj bo v utehi dober pregovor: Ni vse zlato, kar se sveti!

NAZANANILLO.

Društvenim tajnikom in tajnicam se tem potem naznanja, da morajo naznaniti vse spremembe naslovov članov...

NAROČNIKI POZORI!

Znamenje (August 31-27) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Posvetite jo pravočasno...

Naročnina za celo leto je \$6.00 in za pol leta pa \$3.00. Člani S. N. P. J. doplačajo \$4.80 na leto...

Za mesto Chicago in Cicero za leto \$7.50, pol leta \$3.75, za člana \$6.30.

Za Evropo stane za pol leta \$4.50, za vse leto pa \$9.00. Tednik stane za Evropo \$1.70.

Člani doplačajo samo 50c za poštnino. Mladinski List stane za celo leto \$1.20.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA" 2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

RAD BI IZVEDEL ZA

Nandeta Vesel, po domače "Pajkov" doma iz vasi Zamostec pri Sodražici. Poročati mu imam zelo važne stvari...

Naročanje bržine bo zelo vplivalo na medsebojne odnose je narodov. Amerikanec in Evropejec si bosta podajala roke...

Da je vedno uporabljal. Ce se dve verziovedi smatrata za pravi, druga drugo pa za krivi, tedaj bosta želele priversti brate k istini...

In razumel sem vse. Jaz lačem vero, življenjsko silo, oni pa iščejo, kako bi pred ljudmi na najboljši način izpolnili neke človeške dolžnosti...

Drugo stališče cerkve napram življenjskim vprašanjem je bilo njeno stališče napram vojni in smrtni kazni.

V tem času je v Rusiji nastala vojska. In Rusi so pričeli v imenu kristjanske ljubezni moriti svoje brate.

!KAMPANJA!

za pridobivanje novih naročnikov dnevnika Prosveta

Se vedno je čas da začnete z agitacijo za razširjenje največjega slovenskega dnevnika v Ameriki...

Sedaj se vam nudi lepa prilika, da si na dolge zimске večeri nabavite lepih in podučnih knjig, katere dobite za nagrado za nove naročnike.

Za onega novega polletnega naročnika dobite knjigo "Jimmy Higgins" vredno \$1.00. Za onega novega celoletnega naročnika dobite knjigo "Slovensko-angliška Slovnica"...

Ako še niste, začnite z agitacijo takoj. Idite na dele in pridobite listu kar mogoče več naročnikov...

Cena je: na leto \$6.00, za pol leta \$3.00; za Chicago in Cicero za eno leto \$7.50, za pol leta \$3.75.

Ispehajte in izročite ta kupon.

PROSVETA, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois.

Priloženo dobite naročnino \$..... za katero pošljite Prosveto:

Ime ..... Naslov ..... Ime ..... Naslov ..... Ime ..... Naslov .....

KNJIZEVNA MATICA S. N. P. J.

Ima v knjigi slednje knjige:

- AMERISKI SLOVENC! - šestdeset strani, vredne svoje cene, stane \$5.00
Slovensko-Angliška Slovnica - zelo potrebna in lahko razumljiva knjiga za učenje angleščine...

KNJIZEVNA MATICA S. N. P. J. 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA CLANSTVO S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Cene zmerne, unijsko delo prve vrste. Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne

Prosimo po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY 2657-59 So. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENAJPOJASNILA